

9. ANALIZA FINANCIARA SI ECONOMICA

9.1 SINTEZA

Acest capitol analizeaza nivelul de suportabilitate privind costurile noului sistem de colectare si eliminare a deseurilor. Ghidul de pregatire al Master Planurilor pentru proiectele privind Managementul deseurilor solide specifica faptul ca 1,5% din venitul mediu al decilei inferioare a populatiei vor fi considerate ca limita de suportabilitate.

Se va determina, deasemenea, in ce masura costurile investitiilor initiale privind eliminarea deseurilor vor fi acoperite din fonduri europene. Investitiile initiale pentru eliminarea deseurilor, incepand cu statiile de transfer si pana la statia centrala (compostare, sortare, depozitare), care nu includ colectarea, sunt eligibile pentru o astfel de finantare.

Se arata ca, daca tariful este orientat catre 1,5% din venitul celor doua decile inferioare, sistemul va functiona la un surplus de intrari conform cheltuielilor de operare. Chiar daca granturile acopera toate cheltuielile investitiilor, sistemul va acumula deficit si din punct de vedere financiar nu va fi viabil.

Daca tariful este orientat catre 1,0% din venitul mediu (nivel scazut), intrarile orientate acopera cheltuielile de operare si sistemul este viabil.

9.2 METODOLOGIE SI ABORDARE

Datele economice existente si cele previzionate au fost tratate pe larg in paragraful 3.3. Pentru proiectiile de venit pana in anul 2037, bazate pe statisticile de venit derivate din PIB al Institutului national de statistici, au fost folosite datele de crestere ale Comisiei nationale de prognoza si a celorlalte institutii, dupa cum se descrie in paragraful 3.3. Rezultatele sunt prezentate in anexa 9.1. Ne vom referi la statisticile de venit derivate din PIB ca fiind "ridicate".

Totusi, Institutului National de Statistica a publicat si alte cifre cu privire la venit, mult mai scazute (aproximativ o jumatate din primele!), bazandu-se pe studii ¹. Referinta la acest nivel de venit va fi "scazut". Decizia luata a fost sa se prezinte rezultatele pentru ambele niveluri de venit.

Analiza financiara este globala, ceea ce inseamna ca se aplica la toate nivelurile de colectare si eliminare a deseurilor, tuturor operatorilor si tuturor surselor posibile de finantare, inclusiv PHARE.

Se arata in primul rand in ce relatie se afla tariful curent in ceea ce priveste pragul de 1,5% din venitul mediu curent disponibil dupa cum este acesta descris mai jos (paragraful 9.3), considerat a fi limita de accesibilitate, si s-a descoperit ca exista loc pentru cresterea a preturilor (anexa 9/1). Apoi tariful este crescut de la 2009 la 2011 pana la limita de accesibilitate de 1,5%, si respectiv 1% luand in considerare 19% TVA. Prin aplicarea raportului de eficienta a colectarii (a se vedea paragraful 9.3 de mai jos), apar intrarile.

Apoi se verifica in ce relatie sunt valoarea curenta a tuturor costurilor legate de colectarea si eliminarea deseurilor fata de venit, care este determinat de catre tariful.

S-a efectuat o analiza a fluxului de numerar pentru a se verifica daca, in presupusele conditii de finantare, proiectul este viabil, si anume fezabil din punct de vedere financiar.

¹ Vezi: tabel 4.27 si 4.25 din seria "Populatie, Venit, Cheltuieli si Consum"
KOCKS CONSULT GmbH / ENVIROPLAN S.A. / EPEM S.A. / ROMAIR CONSULTING Ltd

9.3 PRESUPUNERI

In ceea ce priveste nivelul de venit al populatiei, se presupune ca este cel mai scazut dintre cele doua niveluri de venit furnizate de catre institutul national de statistica (a se vedea paragrafele anterioare), cel bazat pe studii, care este cel mai potrivit pentru calculele de accesibilitate.

Tabelul 4.3 al seriei de statistici "Populatie, venit, cheltuieli si consum", furnizeaza cifre per decile pentru intreaga populatie a tarii, dar nu pe judete. Acestea arata ca venitul mediu al mediei celor doua decile inferioare este aproximativ jumatate din populatia per total. Acest raport este aplicat si judetului Salaj.

Pentru simplificare, se presupune ca tarifele prezente pentru colectarea si eliminarea deseurilor corespund costurilor curente ale acestora. Bineinteles ca avem de a face cu o aproximare, dar, in absenta subsidiilor de la guvern, acesta ar trebui sa fie masura adecvata de magnitudine. Nivelul curent de cost pentru colectarea de deseuri va fi influentat doar de proiect in sensul in care deseurile vor fi transportate la statiile de transfer, in loc de depozitele locale. Cu cat sunt mai mari distantele ce trebuie acoperite cu atat este nevoie de mai multe camioane de colectare si de costuri suplimentare de transport. S-a estimat in ce masura sunt necesare camioanele suplimentare in baza a ceea ce s-a aflat in aceasta privinta in proiectele PHARE.

Urmatoarele presupuneri cu privire la conditiile de credit au fost indeplinite in modelul fluxului de numerar (fara inflatie):

Credit pe termen lung	Dobanda	6,0%	p.a.
	Durata	20	ani
	din care perioada de gratie	5	ani
	Replata principala pe durata a 15 ani in rate anuale egale		
	Taxe in avans	0,0%	p.a.
Credite locale	(credite intermediare)		
	Dobanda	9,0%	p.a.

Rata de eficacitate a colectarii ar trebui sa fie de 90%. Acest lucru inseamna ca, in medie, 90% dintre facturi sunt primite efectiv.

O limita a suportabilitatii de 300 RON per tona de deseuri pentru utilizatorii comerciali, industriali si institutionali.

Se presupune ca materialele reciclabile vor aduce un venit mediu de 50 EURO pe tona, suma ce nu poate fi totusi aproximata cu acuratete in momentul de fata.

9.4 TARIFE SUPORTABILE - VENITURI

In conformitate cu indrumarile privind master planul, limita de suportabilitate de 1,5% din venit va fi aplicata mediei celor doua decile inferioare ale populatie, ale caror venit mediu este de doar 50% din cel al populatiei medii. Acesta va fi primul calcul.

- Se propune ca, de la nivelul lor curent, relativ scazut, tarifele sa fie crescute in pasi anuali succesivi, din 2009 pana in 2011, pentru a atinge atunci limita de suportabilitate (populatia urbana si rurala fiind luate in considerare in mod separat).

In judetul Salaj, tariful mediu va fi dupa cum urmeaza:

- Pentru gospodarii, tariful lunar per persoana va creste de la valoarea curenta (vezi capitolul anterior) pana la aproximativ 4.70 RON (3.20 RON in zonele rurale) pana in anul 2011, si apoi va creste odata cu venitul;
- Pentru consumatorii comerciali, industriali si institutionali, pretul pe tona va creste de la aproximativ 140 RON pana la limita de suportabilitate de 300 RON pana in 2011;
- Veniturile din vanzarea materialelor reciclabile au fost luate in considerare la o medie de aproximativ 50 EURO pe tona; acesta este un factor important ce nu poate fi totusi aproximat cu acuratete in momentul de fata.

Luand in considerare decilele inferioare, tarifarea, cheltuielile si veniturile sunt cele prezentate in anexa 8.2.

9.5 SUPTABILITATE FINANCIARA

Calcula mai precise cu modelul de finantare sunt prezentate in anexa 9.2 si 9.3, rezumate mai jos.

In acest model, finantarea investitiilor initiale trebuie sa se faca fie prin intermediul unui grant (daca se ia in considerare 100%, un maxim de 80% din investitia initiala provine din UE si restul ar fi co-finantare locala), sau printr-un credit pe termen lung; in cel de-al doilea caz, nu este nevoie de grant. Credite suplimentare pe termen scurt trebuie sa umple golurile financiare pe termen scurt.

Atingerea unei situatii de durata in ceea ce priveste surplusul de flux de numerar pana in anul 2020 a fost aleasa ca criteriu pentru fezabilitatea optiunii financiare avute in vedere.

Tabel 9.5-1: Fezabilitatea financiara a diferitelor presupuneri economice

Scenariu	Prag de accesibilitate de 1.5%	Credit pe termen lung 100%	Grant 50% (pentru investitiile initiale si ulterioare)	Grant 100% (pentru investitiile initiale si ulterioare)
1	1.5% din cele 2 decile inferioare	Nu este viabil	Nu este viabil	Fezabil ¹⁾
1	1.0% din venitul mediu scazut	Nu este viabil	Nu este viabil	Fezabil ²⁾
2	1.5% din cele 2 decile inferioare	Nu este viabil	Nu este viabil	Nu este fezabil
2	1.0% din venitul mediu scazut	Nu este viabil	Nu este viabil	Fezabil ¹⁾

1)Daca sunt furnizate subsidii pentru primii 15-16 ani(aproximativ 20% din venit)

2)Grant necesar numai pentru investitia initiala

Daca se aplica pragul de 1.5% al decilei inferioare, alternativa 1 este fezabila daca subventiile (cca 20% din venituri) se acorda la inceputul perioadei initiale si alternativa 2 nu este viabila. Se presupune ca in ambele situatii toate costurile de investitie sunt acoperite de granturi.

In acest model rata "funding gap" pentru alternativa 1 este de aproximativ 52%.

Daca se aplica pragul de 1.0% din venitul mediu (nivel scazut), sistemul este viabil in cazul alternativei 1, daca doar costurile initiale de investitie sunt acoperite de granturi si daca un minim subventionat (aproximativ 10% din venit) se acorda pentru perioada de start (alternative, daca toate costurileinvestitiei sunt acoperite de granturi, cresterea tarifulor se poate bloca dupa 2020).

In cazul alternativei 2, toate investitiile fiind acoperite de granturi, sistemul ar fi functional daca sunt platite subventii temporare (in jur de 20% din venit pentru perioada de inceput).

Influenta vanzarii materialelor reciclabile asupra viabilitatii este foarte mare.

Dubland pretul estimat al acestor materiale (50 EURO/tona), proiectul devine profitabil pentru scenariul decilelor inferioare.

O evaluare ulterioara a acestor aspecte, precum si concluzia finala se vor regasi in analiza economico-financiara din cadrul Studiului de fezabilitate.